

Yttrande om Skolverkets förslag till förändringar i läroplan för förskolan med anledning av regeringsuppdrag till Skolverket om nationella it-strategier för skolväsendet

Diarienummer: 6.1.1-2015:1608

Stefan Andersson (Saab AB), Malin Rosqvist (Mälardalens högskola), Joke Palmkvist (Microsoft), Johan Ellborg (Microsoft), Örjan Johansson (Atea)

Sammanfattning

Skolverket har inom ramen för uppdraget att utarbeta förslag till nationella it-strategier för skolväsendet tagit fram förslag till förändringar i läroplanen för förskolan.

Swedsoft ger här sitt yttrande om detta förslag.

Innehåll

1	Förskolans värdegrund och uppdrag.....	3
1.1	Grundläggande värden	3
1.2	Förståelse och medmännisklighet	3
1.3	Saklighet och allsidighet	3
1.4	Förskolans uppdrag.....	4
2	Mål och riktlinjer	4
2.1	Normer och Värden.....	5
2.2	Utveckling och lärande	5
2.3	Barns inflytande	6
2.4	Förskola och hem.....	6
2.5	Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet	6
2.6	Uppföljning, utvärdering och utveckling.....	6
2.7	Förskolechefens ansvar.....	7

Kommenterat och underskrivet av

Monica Almqvist, Verksamhetschef, Vattenhallen Science Center, LTH
Jesper Andersson, Associate professor in Computer Science, Linnaeus University
Rikard Andersson, SW Development Researcher, Ericsson AB
Stefan Andersson, Director Future Aircraft Systems, Saab AB
Jan Bosch, Professor of Software Engineering, Chalmers Software Center
Anders Caspár, Director External Research Relations, Ericsson AB
Ivica Crnkovic, Professor in Software Engineering, Chalmers University of Technology
Johan Ellborg, Lösningsspecialist Utbildning, Microsoft
Tor Ericson, Manager Electronics Design, ÅF
Fredrik von Essen, Näringspolitisk expert, IT&Telekomföretagen
Dag Folkesson, Specialist emeritus i realtidssystem, Saab AB
Veronica Gaspes, Universitetslektor, Högskolan i Halmstad
Fredrik Heintz, Docent i datalogi, Linköpings universitet
Helena Holmström Olsson, Associate professor, Malmö Högskola
Örjan Johansson, Nationell Affärsenhetschef, Atea
Ted Kruse, Director Electrical & Embedded Systems, Volvo Group Trucks Technology
Niklas Lindhardt, Partner & kulturbyggare, CaptureInnovation AB
Anders Lundkvist, verksamhetschef CDT vid Luleå Tekniska Universitet
Birgitta Lundvik, President, Hansoft
Michael Mattsson, Professor, Blekinge Tekniska Högskola
Gabriel Modéus, Generalsekreterare, Swedsoft
Diana Unander Nordle, Forsknings- och projektkoordinator, Linnaeus University
Joke Palmkvist, Affärsområdesansvarig Skola och högre utbildning, Microsoft
Peter Roos, Founder & CEO, FindOut Technologies AB
Malin Rosqvist, Forskningsamordnare, Mälardalens Högskola
Fredrick Rybarczyk, VD, Stickybit AB
Mikael Sjödin, Professor & Forskningsledare, Mälardalens Högskola
Martin Törngren, Professor, KTH
Jonas Wallberg, Director ICT, Teknikföretagen
Maria Wetterskog, Technical Design Authority, Saab AB
Anders Åström, Affärsområdeschef Industri, Combitech AB

1 Förskolans värdegrund och uppdrag

1.1 Grundläggande värden

1.1.1 *Kommentar*

Vi saknar följande värden som bör nämnas i texten här:

- Nyfikenhet
- Uppmuntra kreativitet
- Intresse för teknik och naturvetenskap (kunskap om naturen och hur man kan använda den för att förstå och lösa problem)
- Värdet av mångfald – inte bara att den finns utan även möjligheterna med att vi är olika

Förslag till förändringar i texten:

Väv in aspekterna ovan i texten.

1.2 Förståelse och medmänsklighet

1.2.1 *Kommentar*

Texten beskriver vikten av att grundlägga respekt och aktning för varje människa oavsett bakgrund. Vi saknar formulering om att skapa förståelse hos barnen för såväl likheter som olikheter mellan olika kulturer, dvs. både att vi är olika men samtidigt väldigt lika.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till meningen: ”Härvid är det viktigt att för barnen visa på både likheter och olikheter mellan kulturer och värdet av olikheter i en grupp.”

1.3 Saklighet och allsidighet

1.3.1 *Kommentar*

Vikten av barns möjligheter att få utlopp för sin kreativitet nämns inte här.

Förslag till förändringar i texten:

Ändra texten ”Omsorg om det enskilda barnets välbefinnande, trygghet, utveckling och lärande ska präglade arbetet i förskolan.” till ”Omsorg om det enskilda barnets välbefinnande, trygghet, utveckling, lärande och möjligheter att få utlopp för sin kreativitet ska präglade arbetet i förskolan.”

1.3.2 *Kommentar*

Skrivningen om vuxnas sätt att bemöta flickor och pojkar är jättebra skrivet. Vi skulle gärna vilja se en liknande skrivning om etnicitet.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till följande text efter andra stycket ”På liknande sätt skall förskolan motverka främlingsfientlighet. Barn oavsett ursprung ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen. Förskolan skall på så sätt bidra till ökad mångfald och förståelse för andra kulturer.”

1.4 Förskolans uppdrag

1.4.1 *Kommentar*

Texten bör kompletteras med ett antal viktiga aspekter som vi anser skall vara en del av förskolans uppdrag:

- Alla barn skall uppleva positivt stöd inte bara ”för barn med svårigheter”
- Att förskolan skall uppmuntra kreativitet (och respektlöshet för existerande lösningar – våga bryta mönster)
- Att förskolan skall uppmuntra nyfikenhet på teknik och naturvetenskap och hur dessa kan användas för att förklara hur saker fungerar och hur man kan lösa problem
- Att förskolan skall leva som man lär, dvs. själva använda ny teknik i undervisningen, kollegialt och i interaktionen med föräldrar
- Att förskolan skall förbereda för grundskolan

Förslag till förändringar i texten:

Väv in punkterna ovan i texten.

2 Mål och riktlinjer

Kommentar

Definitionen av ”Målen” bör göras tydligare för att skapa ett bättre sammanhang. mellan uppdrag, mål och uppföljning av verksamheten, samt vilken roll som finns.

Förslag till förändringar i texten:

Ändra ”**Målen** anger inriktningen på förskolans arbete och därmed också den förväntade kvalitetsutvecklingen i förskolan.”

till ”**Målen** anger förväntningar på vad förskolan skall åstadkomma och är grunden för bedömningen och utvecklingen av förskolans kvalitet.”

Kommentar

Definitionen av ”Riktlinjer” innehåller i sig riktlinjer som skall följas. Dessa föreslås att separeras.

Förslag till förändringar i texten:

Ändra ”**Riktlinjer** för personalen i förskolan anger dels förskollärares ansvar för att arbetet sker i enlighet med målen i läroplanen, dels det ansvar som vilar på var och en i arbetslaget i förskolan. Alla som arbetar i förskolan ska följa de normer och värden som anges i förskolans läroplan och bidra till att förskolans uppdrag genomförs.” till ”**Riktlinjer** för personalen i förskolan anger förskollärares och arbetslagets ansvar för att uppnå målen i läroplanen och därmed att förskolans uppdrag genomförs.”

Texten ” Alla som arbetar i förskolan ska följa de normer och värden som anges i förskolans läroplan och bidra till att förskolans uppdrag genomförs.” läggs som en punkt under rubriken ”Riktlinjer” under Normer och Värden.

2.1 Normer och Värden

2.1.1 Kommentar

Kopplingen till teknikens (inkl. digitaliseringens) möjligheter och risker saknas som mål.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till målet ”förståelse för de risker och möjligheter som digital teknik för med sig vad gäller normer och värden.”

2.1.2 Kommentar

I riktlinjerna för förskolelärare saknas tydlighet i ansvaret att själva agera enligt ställda normer och värden i förskolan.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till punkten

- ”att vara en förebild och efterleva ställda normer och värden i förskolan”

2.2 Utveckling och lärande

2.2.1 Kommentar

Många mål. Dock saknas ett antal vitala mål.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till följande mål (”Förskolan skall eftersträva att varje barn...”)

- ”får utlopp för sin kreativitet”
- ”får prova att lösa problem genom programmering och experimenterande”

2.2.2 Kommentar

Det saknas riktlinjer för förskollärares egen kompetensutveckling i t ex digital teknik, vilket är en förutsättning för att kunna förmedla detta till barnen.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till följande mål (*Förskollärare ska ansvara för...*)

- ”sin egen kompetensutveckling inom bl. a digital teknik för att kunna genomföra sitt arbete enligt ställda riktlinjer”

2.2.3 Kommentar

”Kreativitet” saknas i riktlinjerna för såväl förskollärare som arbetslag.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till ”Ansvar för att barnen ges möjligheter att få utlopp för sin kreativitet” i riktlinjerna för förskollärare och arbetslag.

2.3 Barns inflytande

-

2.4 Förskola och hem

2.4.1 Kommentar

Saknas skrivning om att förskolan skall använda digital teknik i samverkan med föräldrar.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till följande riktlinje för förskollärare och arbetslag

- ”skall sträva efter att använda digital teknik för att förenkla samarbetet med föräldrar och för att följa digitaliseringen i övriga samhället”

2.5 Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

-

2.6 Uppföljning, utvärdering och utveckling

2.6.1 Kommentar

Saknas riktlinje för att förskolan skall sträva efter att använda digital teknik för uppföljning och utvärdering.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till följande mening i inledande texten före riktlinjer:

”För effektivt genomförande av uppföljning, utvärdering och åtgärder skall digital teknik användas. Det möjliggör spårbarhet, visualisering och snabb spridning/återkoppling till förskolans intressenter. Det är viktigt att förskolan genomsyras av digitalisering på samma sätt som den värld man förbereder barnen för. Med digital teknik som medel ska man kommunicera med hemmet kring barnets utveckling. Den digitala dokumentationen

av barnens utveckling skall också underlätta överlämning mellan förskola och grundskola.”

2.7 Förskolechefens ansvar

2.7.1 Kommentar

Det saknas formuleringar om vilken typ av ledarskap som eftersträvas i förskolan.

Förslag till förändringar i texten:

Lägg till följande punkter:

- ”Vara lyhörd för förbättringsförslag från förskolelärare och arbetslag”
- ”Driva egen kompetensutveckling och kompetensutveckling för personalen i syfte att öka arbetslagens möjligheter att använda digital teknik i verksamheten”

2.7.2 Kommentar

”Skapande” saknas i 4:e punkten.

Förslag till förändringar i texten:

Komplettera 4:e punkten med ”skapande”, dvs.:

- ”verksamheten utformas så att barnen får tillgång till en rik lärandemiljö med såväl digitala som andra lärverktyg, för utveckling, lärande och skapande,”

2.7.3 Kommentar

Användning av digital teknik saknas i 7:e punkten om samverkan med hemmet och föräldrar.

Förslag till förändringar i texten:

Komplettera 7:e punkten enligt följande:

- ”formerna för samarbete mellan förskolan och hemmen utvecklas, och att föräldrarna får information om förskolans mål och sätt att arbeta, genom bl. a användning av digital teknik för att göra detta samarbete effektivt och tidsenligt”